

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. alle leden van de Commissies VWS, BZK, OCW en Jeugd en Gezin
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Binnenkort bespreekt de Tweede Kamer in tweede termijn de voorstellen rond de nieuwe Drank- en Horecawet. In deze open brief pleiten wij als vertegenwoordigers van drie landelijke gezondheidsorganisaties voor instemming van de Kamer met een voorliggend amendement voor de invoering van één leeftijdsgrens van 18 jaar bij de verkoop van alcohol (Kamerstuk 32022, nr 9). Wij rekenen erop dat de Tweede Kamer deze kans benut om niet alleen de handhaving van de wetgeving, maar ook de gezondheid van de jeugd te verbeteren.

Deze oproep komt van het Trimbos-instituut, GGD Nederland en het Nederlands instituut voor alcoholbeleid (STAP).

Het Trimbos-instituut

Dr. Jan Walburg, directeur van het Trimbos-instituut:

“De wetenschappelijke studies zijn overtuigend: het invoeren van een leeftijdsgrens van 18 jaar is een van de meest effectieve maatregelen om schadelijk alcoholgebruik door jongeren aan te pakken. Als we de invoering uitstellen betekent dat onnodige schade voor de gezondheid van een generatie Nederlandse jongens en meisjes. Voor veel jongeren kan de opgelopen schade vanwege te vroeg alcoholgebruik blijvend zijn”.

GGD Nederland

Laurent de Vries, directeur van GGD Nederland:

“Gemeenten willen een duidelijke en vooral effectieve alcoholwetgeving. Invoering van de leeftijdsgrens van 18 jaar dient daarvan onmiskenbaar deel van uit te maken. Het gaat om een integrale aanpak: de jongeren en hun ouders goed voorlichten over de risico's, handhaven waar nodig en invoering van de zogenaamde 'three strikes out maatregel' voor supermarkten. Deze integrale aanpak geeft de gemeente de juiste middelen om de leeftijdsgrens van 18 jaar goed te kunnen handhaven”

Nederland instituut voor alcoholbeleid (STAP).

Ir. Wim van Dalen, directeur STAP:

“Uit het Kamerdebat over de Drank- en Horecawet van 7 april jl. bleek dat bijna alle partijen de argumenten voor invoering van de leeftijdsgrens van 18 jaar onderschrijven. Veel jongeren van 15 tot 18 jaar drinken excessief. Juist die groep wordt belemmerd bij de aankoop van alcohol bij invoering van de leeftijdsgrens van 18 jaar en met goede lokale handhaving daarvan. Ik verwacht

dat zowel consumenten als verstrekkers snel wennen aan deze leeftijdsgrens net als reeds in de meeste andere EU-landen het geval is”.

Drie belangrijke argumenten voor invoering van de 18 jaar grens:

1. Gezondheidswinst

Alcohol is erg schadelijk voor jonge, zich ontwikkelende hersenen (Boelema e.a.; 2009). Tot het 24^e jaar ontwikkelen zich de hersenen zich. Een veel te grote groep Nederlandse jongeren onder de 18 jaar drinkt nu veel en vaak; zo'n 1800 jongeren van 10-15 jaar melden zich jaarlijks bij de spoedeisende hulp met een alcoholvergiftiging. Regelmatig drinken op jonge leeftijd verviervoudigt de kans op verslaving (Grant & Dawson, 1997). Invoering van de leeftijdsgrens van 18 jaar is een effectief gebleken maatregel om het schadelijke alcoholgebruik van jongeren onder de 18 terug te dringen (o.a. Babor et al., 2003; 2010). Op dit moment worden twee leeftijdsgrenzen gehanteerd: 16 jaar voor zwakalcoholhoudende drank en 18 jaar voor sterke dranken. Het is zeer aannemelijk dat handhaven van de leeftijdsgrens gemakkelijker wordt als de leeftijd eenduidig voor alle alcoholgebruik op 18 jaar komt. Bovendien komt de jonge groep drinkers dan minder in de verleiding dan wanneer hun vrienden van 16 wel alcohol mogen kopen.

2. Nederland volgt Europa en de WHO met invoering 18 jaar

Binnen de 27 lidstaten van de Europese Unie hanteren 17 landen een leeftijdsgrens van 18 jaar of hoger voor de verkoop van alcoholhoudende dranken. Slechts vijf landen hanteren een combinatie van 16 en 18 jaar (Anderson & Baumberg, 2006; WHO, 2004). Een leeftijdsgrens van 18 jaar sluit aan bij Europees en internationaal beleid. Internationaal gezien heeft ongeveer 60% van de landen een leeftijdsgrens voor bier van 17/18 jaar (WHO, 2004). Nederland behoort tot een minderheid van landen waar bier op jonge leeftijd mag worden verkregen. In een recent WHO rapport wordt wereldwijde invoering van een minimum leeftijdsgrens van 18 jaar voor de aankoop van alle alcoholhoudende dranken als een belangrijk actiepoint gezien (WHO Handbook for action to reduce alcohol-related harm; Stockholm 2009).

3. Er is een breed draagvlak in Nederland voor invoering van de 18 jaar grens

Uit onderzoek van het NIPO (mei 2007) blijkt dat 76% van de Nederlandse bevolking een landelijke leeftijdsgrensverhoging van 16 naar 18 jaar steunt. Ook het merendeel (71%) van de jongeren tussen de 16 en 19 jaar was opvallend genoeg vóór een verkoopverbod van alcohol onder de 18. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft onlangs aangegeven dat geschat wordt dat ongeveer 60 à 70% van de gemeenten voorstander is van een landelijke leeftijdsgrens van 18 jaar voor de verkoop van alcohol [www.vng.nl].

Hoogachtend,

Jan Walburg

Trimbos
instituut

Laurent de Vries

GGD
Nederland

Wim van Dalen

STAP
NEDERLANDS
INSTITUUT
VOOR ALCOHOLBELEID

Referenties:

1. Anderson, P., Baumberg, B. (2006). Alcohol in Europe. London: Institute of Alcohol Studies.
2. Boelema, S., ter Bogt, T., van den Eijnden, R., & Verdurmen, J. (2009). Fysieke, functionele en gedragsmatige effecten van alcoholgebruik op de ontwikkeling van 16-18 jarigen. Utrecht: Trimbos-instituut/Universiteit Utrecht.
3. Babor, T. Caetano, R., Casswel, S., Edwards, G., Giesbrecht, N., Graham, K. et. al. (2003). *Alcohol: no ordinary commodity. Research and public policy*. Oxford: University Press.
4. Babor, T. Caetano, R., Casswel, S., Edwards, G., Giesbrecht, N., Graham, K. et. al. (2010). *Alcohol: no ordinary commodity. Research and public policy. Second edition*. Oxford: University Press.
5. Grant, B.F., & Dawson, D.A. (1997). Age at onset of alcohol use and its association with dsm-iv alcohol abuse and dependence: Results from the National Longitudinal Alcohol Epidemiologic Survey. *Journal of Substance Abuse*, 9, 103-110.
6. NIPO (mei, 2007). Driekwart bevolking wil alcoholverbod voor 16-17 jarigen.
7. Tweede Kamer, vergaderjaar 2009-2010, Kamerstuk 32 022 nr. 9. Amendement van het lid Voordewind over het landelijk verhogen van de leeftijdsgrens voor de aankoop van zwak alcoholhoudende drank van 16 jaar naar 18 jaar.
8. World Health Organization (WHO). (2004). *Global Status Report: Alcohol Policy*. Geneva, Switzerland.
9. World Health Organization (WHO). (2009). *Handbook for action to reduce alcohol-related harm*.
10. www.kinderrechten.nl
11. www.vng.nl